

De komst van de drinkwaterleiding

Door: J.C. Both

Tot ver in de negentiende en ook nog wel in de twintigste eeuw was het in Nederland slecht gesteld met de volksgezondheid en de algemene hygiëne. Slechte woningen, geen of gebrekkige riolering en het gemis van een goede drinkwaterleiding waren een ideale voedingsbodem voor epidemieën, zoals cholera, pokken en tyfus. Deze regelmatig, op grote schaal terugkerende, ziekten eisten vele slachtoffers. Toen uiteindelijk het inzicht bestond, dat in het drinkwater uit die tijd bepaalde ziektekiemen voorkwamen die dergelijke volksziekten veroorzaakten, ging men niet direct over tot het nemen van de nodige maatregelen. Decennialang zou het duren eer er daadwerkelijk stappen ondernomen zouden worden om het een en ander te verbeteren.

Trassen en wellen

Toen er nog geen waterleiding op het eiland bestond, waren de mensen aangewezen op het water uit de tras of uit de wel. We wonen hier dan wel in een waterrijk gebied, maar al dat ons omringende water was niet voor consumptie geschikt. De voorkeur ging destijds uit naar regenwater, dit water was zacht en goed om te drinken en om te wassen. Het werd opvangen in een ton of in een tras. De meeste huizen beschikten over een tras. In deze ondergrondse, gemetselde putten werd het op het dak gevallen regenwater via dakgoten en hemelwaterafvoerpijpen opgevangen. De kleinere huisjes met een geringe dakoppervlakte waren doorgaans niet voorzien van een tras. Trassen waren van levensbelang, maar het water erin kon de nodige ongerechtigheden bevatten. Op de daken lagen vaak verontreinigingen, zoals uitwerpselen en ander vuil van vogels, stof, etc.. Zo nu en dan zag het water rood van de waterluisjes. Men meende, dat het water dan juist prima was. Erger was het als er in de tras een dier verdronk en dat men het pas na enige tijd merkte... Er werd dus altijd gewaarschuwd: niet vergeten met het deksel de tras te sluiten. Een ander probleem was het watergebrek, dat ontstond door langdurige droogte. De trassen raakten dan leeg. Dan werd de kerkentras aangesproken of de beurtschippers brachten vaten Maaswater uit Rotterdam mee. De dorpsomroeper maakte bekend, dat men voor een paar centen twee emmers water kon kopen. Ook het water uit de kerkentras was niet gratis!

Een andere manier van watervoorziening was de toepassing van een wel, waarin grondwater naar boven komt. Doordat het zoute zeewater in onze contreien doordringt tot diep in de polders, is het grondwater in de regel brak en kalkrijk, waardoor het als drinkwater eigenlijk ongeschikt is.

Watervrees

In 1854 werd in Nederland de eerste drinkwaterleiding in gebruik genomen. De eerste waterleidingplannen voor Goeree-Overflakkee dateren uit het begin van de twintigste eeuw. Van particuliere zijde was er interesse voor de aanleg en exploitatie van een dergelijk project, maar de plannen liepen op niets uit. Op het eiland stond een groot deel van de bevolking nogal afwijzend tegenover de waterleiding. De één had bedenkingen van principiële aard, de ander van financiële aard. De belangrijkste bezwaren waren wel: de verplichte aansluiting en dat er voor leidingwater betaald moest worden; het regenwater was toch gratis? Bij een bepaalde groep mensen speelden ook godsdienstige redenen een rol. Zij zagen niets in deze nieuwigheden, deze stadse ideeën; was het water dat hun voorvaders al eeuwenlang hadden gebruikt ineens niet goed meer? Kortom, het belang van de volksgezondheid werd door de tegenstanders uit het oog verloren. Vaak beschikten de tegenstanders zelf over een 'prima' tras. Zij vonden dat een waterleiding, waarbij voortaan iedereen (arm en rijk) goed drinkwater tot zijn/haar beschikking had, niet zo nodig. Het gevolg was, dat voor- en tegenstanders verwikkeld raakten in een strijd die o.a. schriftelijk - aan de hand van ingezonden stukken in de plaatselijke kranten - gestreden werd.

De eerste stappen

Het was de Vereniging van burgemeesters en secretarissen van het eiland, onder voorzitterschap van burgemeester Ulbo J. Mijs, op wiens initiatief de firma Visser en Smit in 1907 een boring in de duinen te Ouddorp uitvoerde, waarna in 1908 een voorlopig ontwerp voor een waterleiding op tafel kon komen. Dit plan omvatte negen van de dertien gemeenten. In 1909 volgde een gewijzigd ontwerp. Met deze

plannen trad de Vereniging in overleg met de Staatscommissie voor Drinkwatervoorziening. Het gevolg van de besprekingen was, dat van Rijksweg een eenvoudig en geo-hydrologisch onderzoek werd ingesteld. Dit onderzoek toonde aan, dat in de Oostduinen, eventueel met uitbreiding met de Middelduinen, voldoende water aanwezig was voor de drinkwatervoorziening van het hele eiland. Het was dus technisch mogelijk een waterleiding voor het eiland te realiseren. De n.v. Mabeg kreeg in 1913 opdracht de plannen nader uit te werken en een jaar later was het gereed. Er zat vaart in de plannen, maar de Eerste Wereldoorlog gooide roet in het eten. Tevergeefs trachtten de burgemeesters Mijs en Zaaier de gesprekken gaande te houden. Eerst in 1922 mocht de Mabeg een aangepast plan maken. Het nieuwe plan verscheen in twee delen: in september 1923 en augustus 1924. Het zou een gemeenschappelijke regeling, in de vorm van de Stichting De Drinkwaterleiding Goeree en Overflakkee, moeten worden. Elke gemeente diende een bedrag van 100 gulden als bijdrage in het stamkapitaal in te brengen en zich tevens garant te stellen voor rente en aflossing van de door de Stichting aan te gane geldleningen. Alles was geregeld, nu moesten alleen de dertien gemeenteraden nog hun fiat geven. Welnu, dat werd een treurspel in meerdere bedrijven. Het duurde ruim drie jaar en heeft ongetwijfeld menig bestuurder grijze haren bezorgd. De gemeenteraden van Den Bommel en Ooltgensplaat namen als eerste de regeling aan, de laatste was Sommelsdijk op 16 november 1929. Uiteindelijk was het alleen de gemeente Ouddorp die niet wenste mee te doen.

De start

Nu twaalf van de dertien gemeenten hadden ingestemd met de aanleg van de drinkwaterleiding, kon eind 1929 het bestuur van de Stichting worden gekozen. Voorzitter werd L.J. den Hollander, secretaris F. Nieborg. De Mabeg kreeg opdracht een uitgebreid geohydrologisch onderzoek in de Kop van Goeree uit te voeren, teneinde de grootte, omvang en diepte van de zoetwaterbel te bepalen. In 1931 was dit onderzoek gereed. Enkele deskundigen gaven een positief advies, waarna de Stichting besloot 250 ha grond in de Oostduinen aan te kopen voor 47.000 gulden. Door de hoge rente (we zitten in de crisisjaren) was het voor de Stichting niet gemakkelijk verdere investeringen binnen korte tijd te kunnen realiseren. Gelukkig schoot het provinciaal bestuur te hulp door het beschikbaar stellen van geld tegen een lage rente. In 1932 kon dan ook worden begonnen met de bouw van het pompstation en de andere werken.

Afwachtende houding

Zoals u reeds hebt begrepen, waren er nogal wat tegenstanders. De animo voor aansluiting was in eerste instantie dan ook niet groot. Werfagenten (acquisiteurs) werden aangesteld om in alle gemeenten mensen over te halen zich op de waterleiding aan te sluiten. De factor geld speelde zeker een grote rol, want toen werd besloten dat niet alleen de buitenleiding, maar ook een beperkte binnenleiding met één tapkraan gratis aangelegd zou worden, stonden de mensen in de rij ! Zo kwam het, dat bij de officiële opening van de drinkwaterleiding reeds ongeveer 95% van de aansluitbare bevolking zich als waterverbruiker had opgegeven. Dit overtrof ieders verwachting. Had de adviseur aanvankelijk op een aansluitingspercentage gerekend van 80%, zij die de bevolking veel beter meenden te kennen, waren van mening dat de 50% bij lange na niet zou worden bereikt ! De voorstanders van de waterleiding hadden van dit resultaat niet durven dromen. Waar waren al die felle tegenstanders gebleven ?

Er kan geproost worden

Op donderdag 7 juni 1934 was het zover: de officiële opening door Commissaris van de Koningin van Zuid-Holland H.A. van Karnebeek. De waterleiding leverde toen reeds door middel van een voorlopige installatie water. Met de officiële opening was gewacht, totdat het werk geheel was voltooid. Door veel hoogwaardigheidsbekleders werd een woord gesproken. Onder hen was ook oud-burgemeester Ulbo J. Mijs. Hij was hier niet alleen als één van de eerste voorvechters, maar tevens als president-commissaris van de Mabeg. Hij zei onder meer: *“Vroeger was Flakkee niet alleen een afgelegen maar ook een vergeten eiland (waaraan alleen de fiscus dacht!). En de 13 gemeenten waren veelszins even zovele republiekjes, die zich weinig van elkaar aantrokken. De geest van onderlinge samenwerking is beter geworden; moge deze dag een prikkel zijn om hierin verder voort te gaan.”*

Waterwingebied en pompstation

Hoe zag het waterwingebied er anno 1934 uit en welke behandeling onderging het drinkwater destijds? De onderstaande beschrijving is in de verleden tijd geschreven, omdat in de loop der jaren het een en

ander in en om het pompstation is veranderd. Bij de ingebruikneming van de drinkwaterleiding was er in de lengte-as van de Oostduinen een kanaal ter lengte van 1100 meter uitgegraven, dat aan de bovenkant een breedte had van 24 meter en waarin het hemelwater, dat op het duingebied viel, werd verzameld. De pompen in het pompstation pompten dit water op, waardoor de waterspiegel langzaam daalde, hetgeen een drainerende werking op het omliggende duingebied uitoefende. Een gedeelte van de neerslag die in de loop der eeuwen op het duingebied was gevallen, was door de kleilaag van het kanaal heen kunnen dringen. Door deze kleilaag waren met tussenruimten van ongeveer 50 meter 17 putbuizen geboord, die van 13 tot 15 meter beneden de kleilaag reikten en die voorzien waren van koperen filters ter lengte van negen meter. Bij langdurige en grote droogte kon men dus altijd gebruik maken van de aanwezige voorraad diepgrondwater, al moest dit dan ook met omzichtigheid geschieden. In tegenstelling tot het diepgrondwater was het bovengrondwater, dat rechtstreeks aan het kanaal werd onttrokken, niet steriel en zodoende zonder nadere behandeling niet voor consumptie geschikt. Niet alleen moest het water bacteriologisch worden gezuiverd, maar bovendien worden ontdaan van het daarin aanwezige ijzer. Het water werd met lagedruk-centrifugaalpompen op de sproeibakken gepompt. Dit geschiedde niet rechtstreeks vanuit het kanaal, doch vanuit een negen meter diepe hevelput, waarin de hevelleiding uitmondde, die de verbinding tussen het kanaal en de hevelput vormde. Werd nu op de hevelput gepompt, dan daalde daarin de waterspiegel, als gevolg waarvan het water uit het kanaal door eigen kracht in de put kon overhevelen. De sproeibakken waren ondergebracht in het gebouw, waarin ook de pompen en de motoren waren geplaatst. In dit pompstation bevonden zich tevens een kantoor en andere dienstvertrekken. Nadat het water was ontijzerd, liep het op de zogenaamde nafilts. Deze nafilts bestonden uit vier grote gescheiden bakken, elk van 11 x 12 meter en drie meter diep, die grotendeels met filterzand en filtergrind werden gevuld. Zij waren onder dak gebracht, teneinde het water zoveel mogelijk in het donker te kunnen houden, waardoor algengroei werd tegengegaan. Langzaam zakte het water door de filtermassa heen, waarbij de bacteriën, die zich eventueel in het water mochten bevinden, vernietigd werden. Na de filtervulling te hebben gepasseerd, kwam het water in onder de filtervulling aangebrachte kanaaltjes en van daaruit in grotere kanalen, om vervolgens af te vloeien naar een ondergrondse kelder met een inhoud van ongeveer 500 m³: de reinwaterkelder. Deze kelder was overdekt met een één meter dikke aardlaag, teneinde het water in de zomer koel en in de winter vorstvrij te houden. Het water in de reinwaterkelder was vrij van ijzer en bacteriën. Door middel van hogedruk-centrifugaalpompen, werd nu het water vanuit de reinwaterkelder in het hoofdbuizennet geperst. Zodra de inhoud van de watertoren een bepaalde minimumstand had bereikt, werden deze pompen automatisch in werking gesteld. Daartoe bestond een elektrische verbinding tussen watertoren en pompstation. Niet alleen konden door middel van deze verbinding de pompen automatisch in- en buiten werking worden gesteld, maar bovendien was van deze verbinding gebruik gemaakt voor het bedienen van de aanwijstoestellen in het pompstation en op het kantoor te Middelharnis, waardoor de inhoud van de watertoren te Zuidzijde zowel op het kantoor als op het pompstation kon worden afgelezen. Op de waterwinplaats waren verder nog twee woningen gebouwd voor de beide machinisten.

Watertoren te Zuidzijde

Met de komst van de drinkwaterleiding op het eiland, was ook een watertoren noodzakelijk. Deze werd gebouwd te Zuidzijde. De toren is hoofdzakelijk vervaardigd van gewapend beton met een bekleding van baksteen en is ontworpen door de ingenieurs van de Mabeg. In de toren zijn twee reservoirs aangebracht, elk met een inhoud van bijna 200 m³, waardoor het mogelijk was om zonder de toren uit te schakelen, de reservoirs om beurten schoon te maken. De bodem van de reservoirs ligt op 28.70 meter boven het maaiveld, terwijl de bovenkant van het dak op ongeveer 44 meter hoogte ligt. De toren was afgedekt met een koperen koepel. De fundering bestaat uit 260 palen met een gemiddelde lengte van 16 meter. Indien tijdens de pompuren meer water in het buizennet werd gepompt, dan door de verbruikers werd afgenomen, ging het overschot zolang in de watertoren, totdat deze geheel gevuld was en de pompen automatisch tot stilstand kwamen. Gedurende de tijd, dat de pompen stilstonden, geschiedde de watervoorziening uitsluitend uit de toren.

In de jaren zestig werd in de watertoren een opjager geplaatst, zodat het reservoir elke nacht kon worden gevuld. Dit was nodig om de watervoorziening voor Oostflakkee wat geleidelijker te laten verlopen. Omdat in het oosten van het eiland meer tuinders waren gevestigd die veel water gebruikten, kwam het steeds vaker voor, dat de watertoren reeds 's middags al leeg was en de druk te laag werd. De watertoren werd buiten bedrijf gesteld en het waterleidingbedrijf verkocht de toren aan een

particulier. Inmiddels is de toren ingericht tot woning. Een stuk industrieel erfgoed is veilig gesteld door het een passende herbestemming te geven.

Watertoren Sommelsdijk-Dirksland

Door de overweldigende belangstelling voor de drinkwaterleiding, moest na de ingebruikneming sneller dan voorzien worden overgegaan tot uitbreiding van de waterwinwerken in de duinen bij Ouddorp. In 1939 kwam er een tweede open kanaal en acht putten voor diepe waterwinning bij. Nabij Dirksland - toen nog op het grondgebied van de gemeente Sommelsdijk - werd eind 1939 gestart met de bouw van een nieuwe (tweede) watertoren. Door de strenge winter moesten de werkzaamheden langdurig worden onderbroken. Met het uitbreken van de Tweede Wereldoorlog ontstonden opnieuw vertragingen, waardoor eerst in de loop van 1941 de toren in bedrijf kon worden genomen. Ir. J. Gerben ontwierp de toren in Delftse Schoolstijl. Een eigen watertorenarchitectuur bestond niet. De architecten van deze toch wel zeer beeldbepalende torens volgden meestal de heersende trends in de architectuurwereld en/of hun 'eigen' stijl. Deze toren lijkt totaal niet op z'n oudere broer te Zuidzijde. Toch zijn beide torens gebouwd in opdracht van dezelfde Stichting, onder toezicht van dezelfde maatschappij (Mabeg) en verschillen zij slechts zo'n vijf jaren. Niet alleen qua uiterlijk verschillen ze nogal, ook de inhoud van de nieuwe toren (575 m³) is aanzienlijk groter. En dan de hoogte. Met z'n ruim 63 meter was de watertoren tussen Sommelsdijk en Dirksland lange tijd de hoogste van Nederland, totdat aan het eind van de jaren '50 in Emmeloord de zogenaamde 'Poldertoren' (65 meter) verrees.

Het had overigens weinig gescheeld, of de toren was in de Tweede Wereldoorlog verwoest. Niet door beschietingen, maar door sabotage van de Duitsers. Zij hadden zo'n 400 kg springstof aangebracht in de acht buiten- en vier binnenkolommen, waarop het reservoir rust. Het lag in de planning om op 4 mei 1945 de toren op te blazen, maar dat gebeurde gelukkig niet, waarna men op 7 mei de springstof kon verwijderen. Inmiddels is ook deze watertoren (sinds 1987) buiten gebruik gesteld. De toren is thans eigendom van de gemeente.

Onrendabele gebieden

De Watersnoodramp van 1953 veroorzaakte grote schade aan het leidingnet. Tevens zorgde het zoute water ervoor, dat veel nog in gebruik zijnde trassen en wellen onbruikbaar werden. Deze waren voornamelijk gelegen in het buitengebied. Mede hierdoor werd de aansluiting van de zogenaamde onrendabele gebieden urgent. Zo'n 180 van dergelijke percelen werden kort daarop voorzien van drinkwaterleiding. Een grote wens van de Stichting De Drinkwaterleiding Goeree Overflakkee was daarmee in vervulling gegaan.

Waterleiding in Ouddorp

Een andere mijlpaal was de toetreding van de gemeente Ouddorp tot de Stichting. In het midden van de jaren '50 kregen de Ouddorpers voor het eerst hun eigen duinwater thuis uit de kraan. Voor deze operatie moest het pompstation worden voorzien van een nieuwe pompinstallatie. Bovendien werd een aparte transportleiding van 8,5 km aangelegd teneinde te voorkomen dat de bestaande pompinstallaties en hoofdtransportleiding overbelast zouden raken.

Toch was er reeds vóór die tijd al sprake geweest van een beperkte drinkwaterleiding te Ouddorp. Deze was aangelegd in opdracht van de Duitse bezetters. Zij wensten namelijk de beschikking te hebben over een waterleiding voor de manschappen in de stellingen en bunkers in de duinen. Zij gaven de Stichting opdracht om in de Galatheese Dijk te Ooltgensplaat circa drie km leiding uit te graven, en deze vervolgens in de duinen aan te leggen. Bovendien werd 300 meter hoofdbuis bij het Goereese Havenhoofd uitgegraven. Hiervoor hadden de Duitsers arbeiders gevorderd.

De fluoridering

Een apart hoofdstuk in de drinkwatergeschiedenis vormt de fluoridering. Op verzoek van (tand)artsen en andere medici besloot de Stichting fluor aan het drinkwater toe te gaan voegen. Men had hiervoor toestemming gekregen van gedeputeerde staten en de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid. Het voornemen riep echter - ook elders in Nederland - de nodige weerstand op. Ingezonden stukken in de kranten, ellenlange discussies in de gemeenteraden en veel bezwaarschriften waren het gevolg. Kortom de drinkwaterleiding stond - net als enkele decennia daarvóór - weer volop in de publieke belangstelling. De minister legde de bezwaren evenwel naast zich neer en op 19 januari 1962 werd de fluorinstallatie

met de nodige bombarie officieel in gebruik genomen door Prof. dr. Muntendam, directeur-generaal van de Volksgezondheid. Als groot voorstander van de fluoridering sprak hij de legendarische woorden: *'Deze dag zal in de geschiedenis van de zorg voor de volksgezondheid in Nederland een historische datum blijven en daarbij zal Goeree-Overflakkee een historische plaats vormen.'* Goeree Overflakkee was toen namelijk het eerste gebied in Nederland waar gefluorideerd water uit de kraan stroomde. Deze *'historische datum'* is echter nooit in de geschiedenisboeken bijgeschreven. Dat komt, omdat de tegenstanders het er niet bij lieten zitten. Naast principiële bezwaren ging men ook steeds meer vraagtekens zetten bij onschadelijkheid van de fluor. Een advies van de Gezondheidsraad weerlegde de bezwaren. Dan volgde in 1970 een uitspraak van de Raad van State. Dit rechtscollege stelde, dat een waterleidingbedrijf dat fluoride toevoegt daarnaast in elk geval moest zorgen voor ongefluorideerd drinkwater. Naast een warm- en een koud-waterkraan ook een fluorkraan?! Zover kwam het niet, want in 1973 volgde een uitspraak van de Hoge Raad: *'... toevoeging van stoffen aan het water, die voor de bereiding van drinkwater van geen belang zijn maar die een buiten de eigenlijke drinkwater gelegen doel dienen, vereist een wettelijke grondslag. Goedkeuring van de minister op grond van het Waterleidingbesluit is onvoldoende...'* Men was dus eigenlijk onrechtmatig en illegaal fluor aan het toevoegen. Na deze uitspraak besloot de Stichting dan ook de fluoride-installatie m.i.v. 1 januari 1974 buiten bedrijf te stellen. Het turbulente fluortijdperk was daarmee ten einde.

Uitbreiding voorzieningen

Door de nog steeds toenemende vraag naar drinkwater, moest in de jaren zestig de capaciteit wederom worden verhoogd. De drie open kanalen werden tot een lengte van 2.150 meter van een drainleiding voorzien en daarna gedicht. De waterwinningsmiddelen werden in 1968 uitgebreid met vijf diepe putten in de Middelduinen. Voor de toekomst wilde de Stichting het wateraanbod veilig stellen door een verzoek om uitbreiding in te dienen. Men had het oog laten vallen op de Kleistee. Vestiging van een pompstation in de Kleistee werd door de provincie in 1971 van de hand gewezen. Wel werden in dit gebied bronnen gemaakt, aangesloten op het bestaande pompstation. Door bezwaren van o.a. omwonenden konden ze voorlopig niet in gebruik worden genomen, maar na het verwerpen van de beroepen ging het nieuwe wingebied in oktober 1973 water leveren.

Aanpassingen pompstation en fusie

In 1974 werd gestart met de verbouwing van het oude pompstation. Men ging niet over tot algehele nieuwbouw, omdat de bestaande gebouwen nog in een betrekkelijk goede staat verkeerden. Bovendien had men te maken met geldende bebouwingsvoorschriften. Verbouw leverde geen problemen op, maar nieuwbouw kon weleens op bezwaren stuiten. Een derde, en zeker niet de minst belangrijke reden, was het feit, dat men niet alleen zuinig met water, maar ook met geld diende om te gaan. De financiële resultaten van de Stichting waren aan het begin van de jaren '70 niet bepaald rooskleurig. Op 8 juni 1973 besloot het bestuur van de Stichting dan ook tot fusie met de Watermaatschappij Zeeland, ingaande per 1 januari 1975. Bij deze fusie werd onder meer bepaald, dat *'... het bedrijf van de Stichting de Drinkwaterleiding na liquidatie wordt overgenomen met alle lusten en lasten, alle rechten en verplichtingen..., aan de gemeenten op Goeree-Overflakkee gratis aandelen worden uitgegeven... en de tarieven voor de huishoudelijke afnemers en de grootverbruikers op Goeree Overflakkee, gelijk zullen zijn aan de tarieven voor WMZ benoorden de Westerschelde.'* Op 20 juni 1979 werd het vernieuwde pompstation officieel in gebruik genomen, vijf jaar na de start van de herinrichting en aanpassingen. Na de ingrijpende verbouwing waren de oude installaties vervangen door nieuwe apparatuur. Kosten van alle voorzieningen beliepen maar liefst 14 miljoen gulden. De Watermaatschappij Zeeland heeft dus flink in de buidel moeten tasten om de drinkwaterleiding van en voor Goeree Overflakkee over te nemen. Belangrijke reden voor deze overname was tevens het veilig stellen van de drinkwatervoorziening voor Schouwen-Duiveland.

Water uit het Haringvliet

In het begin van de jaren zeventig kwam de drinkwatervoorziening voor zowel Goeree-Overflakkee als Schouwen-Duiveland in gevaar. Zelfs de landelijke pers en de televisie besteedden aandacht aan het dreigend watergebrek. Er werd opgeroepen zuinig met het water om te springen, maar de situatie werd steeds nijpender en regelmatig was er weinig druk op het leidingnet. Naast een oliecrisis had men op het eiland dus ook te maken met een drinkwatercrisis. Omdat er al enige tijd onderzoek was gedaan naar de

infiltratie van water uit het Haringvliet in de Ouddorpse duinen, besloot de Stichting reeds in 1972 over te gaan tot de inlaat van Haringvlietwater, maar toen waren de nodige zuiveringswerken nog niet aangepast aan het zoutere oppervlaktewater. Het directe gevolg was, dat de kwaliteit van het drinkwater enorm verslechterde en je zag de pendelaars met in Rotterdam gevulde jerrycans drinkwater slepen. Na de nodige aanpassingen verbeterde de kwaliteit van het water weer: de drinkwatervoorziening voor Goeree-Overflakkee en Schouwen-Duiveland was gered, want ook Schouwen-Duiveland was en is een groot afnemer van Haringvlietwater. Door onder meer de hogere waarden die de samenleving aan de natuur is gaan stellen, zal diepte-infiltratie wellicht de drinkwaterwinning van de toekomst zijn. Hierbij wordt zoet water onder druk in de grond gespoten. Groot voordeel hiervan is, dat het landschap zo min mogelijk wordt aangetast.

Thans speelt de wijziging van het spuiregime van de Haringvlietsluizen, waardoor het zoutgehalte van het water in het Haringvliet zal gaan stijgen. Als we bedenken, dat van de huidige afzet van drinkwater op Goeree-Overflakkee en Schouwen-Duiveland grotendeels afkomstig is uit geïnfiltreerd Haringvlietwater, dan zult u begrijpen dat dit voor de drinkwatervoorziening ook weer de nodige gevolgen heeft.